

[Lenger]

»Vil ministeren oplyse, om den manglende fastlæggelse af generelle regler for udmåling af et timetal til et kronebeløb efter principperne i Århusordningen betyder, at den pågældende kommune er fuldstændig frit stillet, og at den har ret til at udmåle beløbet til f.eks. 30 kr. pr. time, således at den handicappede kun vil kunne opnå det skønnede timetal, såfremt hjælperne indvilliger i at arbejde uden om skattevæsenet?«

Skriftlig begrundelse

I ministerens besvarelse af 24. april 1986 på spørgsmål nr. S 986 siges det bl.a., at der ikke er fastlagt regler for udbetaling af tilskud til aflønning af hjælpere efter principperne i Århusordningen, at kommunens afgørelser kan ankes, at Århus kommune beregner støtten på baggrund af en overenskomst, og at ministeren tvivler på, at kommunerne vil forsøge at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser. Alle disse oplysninger var imidlertid spørgeren bekendt i forvejen, og de eksempler, der lå bag spørgsmålet, stammede i øvrigt ikke fra Århus kommune.

Når kommunerne tvinger klienterne til at ansætte hjælperne »sort«, sker det naturligvis ikke – som ministeren antyder – ved, at de forsøger »at indgå aftaler med folk om skatteunddragelser«. Nej, det foregår ved, at man først udmåler et timetal, og dernæst omsætter man timetallet til et kronebeløb, der kun rækker, hvis beløbet unddrages skattevæsenet, f.eks. 30 kr. Så nytter det ikke noget, at ministeren henviser til, at afgørelserne kan ankes, for hvis det er lovligt at beregne timelønnen til f.eks. 30 kr., så vil en sådan beslutning ikke blive omgjort. De manglende retningslinjer gælder jo lige så meget for ankenævnene som for kommunerne.

Ved besvarelsen ønskes derfor oplyst, om de manglende retningslinjer betyder, at kommunerne helt frit kan fastlægge, hvilken timeløn de vil bruge i udmålingen.

Lenger (VS):

Baggrunden for spørgsmålet til socialministeren er, at der ikke eksisterer faste regler for udmålingen af hjælp efter den såkaldte Århusordning, dvs. bistandslovens § 48, stk. 3, og det vil sige, at en kommune har mulighed for at ansætte det nødvendige timetal,

som en klient har brug for, til et bestemt kronebeløb på baggrund af i virkeligheden så lav en timeløn, at det udmålte timetal i praksis kun kan opnås, hvis den handicappede underbetaler sin hjælper, eller hvis den handicappede betaler uden om skattevæsenet.

Jeg synes, det ville være meget betænkeligt for det offentlige, hvis det er sådan, at man ud af kommunekassen tager penge, der kommer ind i et system, hvor de anvendes til løn, uden at de derefter oplyses til skattevæsenet. Og derfor vil jeg gerne have oplyst, om der gælder eller vil kunne pålægges bestemte regler for omsætningen af timetal til kronebeløb i disse sager.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det er rigtigt, som hr. Lenger siger, at der ikke er centralt fastsatte regler for udbetalingen til dette formål. Hr. Lenger har i sit spørgsmål nævnt et eksempel på, at man skulle udbetale et beløb, der svarede til 30 kr. i timen.

Jeg er ikke bekendt med et eksempel af denne karakter. Jeg har tidligere svaret hr. Lenger, at jeg selvfølgelig må gå ud fra, at landets kommuner overholder gældende bestemmelser. I øvrigt har socialstyrelsen oplyst mig om, at styrelsen, når den i sin mundtlige vejledning til kommunerne taler om dette, tager udgangspunkt i, at ydelsen efter bistandslovens § 48, stk. 3, til ansættelse af hjælpere i eget hjem skal dække pleje, overvågning og ledsagelse, også selv om en del af den hjælp, der ydes, eventuelt kan have karakter af varig hjemmehjælp. Det vil sige, at de personer, som den handicappede har ansat, skal være kvalificerede til at udføre disse funktioner og selvfølgelig må forudsættes aflønnet svarende hertil. Socialstyrelsen har derfor anbefalet, at kommunerne, når de skal fastsætte en timeløn, går ud fra de satser, som findes i overenskomster med Husligt Arbejder Forbund.

Men i anledning af, at hr. Lenger nu et par gange har beskæftiget sig med dette emne og stillet spørgsmål om det, vil jeg komme hr. Lenger i møde og sige, at jeg gerne vil iværksætte en undersøgelse af de ordninger, der findes i de kommuner, som bruger denne ordning, hvorefter vi ud fra disse konkrete eksempler fra virkeligheden kan se, om der kan være baggrund for at foretage sig noget,